

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ส่วนกับพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วย
เบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน ในเขตพื้นที่รับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ
ตำบลบ้านท่าช้าง ตำบลช้างซ้าย อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช
Factors Related to Blood Sugar Level Control Behavior of Non-Insulin
Dependent Diabetic Patients in The Area of Responsibility of The Health
Promoting Hospital at Banthachang, Changsal Sub-District,
Phraphrom District, Nakhonsithammarat Province

กัลยา กุระนาม¹, ดลชัย เลิศวิจิตรอนันต์², กิตติธัช ยूरธัย³
Kanlaya Kuranam¹, Dolchai Lertwijitananan², Kittithat Yurathai³

¹คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา

²คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา

³คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา

¹³Faculty of Faculty of Public Health, Chalermkanchana University

²Faculty of Administrative Sciences Chalermkanchana University

³Faculty of Law, Chalermkarnchana University

*Corresponding author e-mail: Satitutsahakorn@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานกับพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน ผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน จำนวน 137 คน ผลจากการศึกษา พบว่า เพศ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 74.5 อายุอยู่ในช่วงอายุ 60 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 73.0 อาชีพค้าขาย ร้อยละ 44.5 การศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 65.0 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 9,000-15,000 บาท ร้อยละ 51.1 ค่าดัชนีมวลกายเกินเกณฑ์ ร้อยละ 87.6 ความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานของผู้ป่วยอยู่ในระดับดี พฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

คำสำคัญ: พฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด, ผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน, ความสัมพันธ์

Abstract

This research is a regulatory survey research to study the relationship between personal factors and the level control system required for non-insulin dependent diabetes mellitus. and to study the relationship between origins with a level control system that will help non-insulin-dependent diabetes non-insulin dependent diabetic patients. There were 137 people.

The results of the study showed that most genders were female, 74.5%, aged 60 years and over, 73.0%, trade occupation, 44.5%, elementary school education, 65.0%, average monthly income 9,000- 15,000-baht, 51.1 percent, 87.6 percent body mass index exceeded the criteria, knowledge about diabetes patients was at a good level. The patient's blood glucose control behavior was moderate. Statistically significant ($p < 0.05$)

Keywords: sugar level control behavior, non-insulin dependent diabetic patients, relationships

บทนำ

ปัจจุบันโรคเบาหวานเป็นโรคเรื้อรังที่เป็นปัญหาสำคัญทางด้านสาธารณสุขของโลก เป็นภัยคุกคามที่ลุกลามอย่างรวดเร็วไปทั่วโลก ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างมาก โรคเบาหวานเป็นโรคที่เกิดจากการขาดฮอร์โมนอินซูลินหรือการดื้อต่อฮอร์โมนอินซูลิน [1] และเป็นภาวะที่ร่างกายมีน้ำตาลในเลือดสูงกว่าปกติซึ่งพบว่าร้อยละ 90 ของผู้ป่วยโรคเบาหวาน จะเป็นผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ร่างกายผลิตอินซูลินไม่เพียงพอ จากการรายงานพบว่าในปี พ.ศ. 2558 มีโรคเบาหวานทั่วโลกจำนวน 415 ล้านคน และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 642 ล้านคน ในปี พ.ศ. 2583 ในปัจจุบันประชากรวัยผู้ใหญ่ 1 ใน 11 คนป่วยเป็นโรคเบาหวานมีผู้เสียชีวิตจากโรคเบาหวานจำนวน 5 ล้านคน และมีเพียงร้อยละ 10 ของผู้ป่วยเบาหวานที่มีชีวิตอยู่โดยไม่มีภาวะแทรกซ้อนต่าง ๆ ทำให้ปัจจุบันความชุกของโรคเบาหวานทั่วโลกเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง สำหรับประเทศไทยพบผู้ป่วยโรคเบาหวานในประชากรอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 6.9 ในปี พ.ศ. 2552 เป็นร้อยละ 8.9 ในปี พ.ศ. 2557 [2]

สถานการณ์โรคเบาหวานในจังหวัดนครศรีธรรมราชในปี พ.ศ. 2560 และ 2561 มีอัตราความชุกชุมด้วยโรคเบาหวานต่อประชากรแสนคนเท่ากับ 3,339.60 และ 3,985.50 ตามลำดับ พบว่า มีอัตราความชุกของโรคเบาหวานในจังหวัดนครศรีธรรมราชเพิ่มขึ้น [3] และจากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านท่าช้าง ตำบลช้างซ้าย อำเภอยะพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ปัญหาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน ตั้งแต่ในปี พ.ศ. 2559-2561 มีอัตราความชุกของผู้ป่วยโรคเบาหวานต่อประชากรแสนคนในเขตพื้นที่รับผิดชอบเท่ากับ 2,832.76, 3,144.17 และ 3,190.18 ตามลำดับ ผู้ป่วยเบาหวานส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ ส่งผลให้เกิดภาวะแทรกซ้อน เช่น ภาวะแทรกซ้อนเรื้อรังที่เส้นประสาท [4] ภาวะแทรกซ้อนที่หลอดเลือดขนาดใหญ่โรคหลอดเลือดส่วนปลายอุดตัน ซึ่งเป็นปัจจัยส่งเสริมให้เกิดผลที่นำไปสู่เป็นเบาหวาน เป็นต้น [5]

จากที่กล่าวข้างต้นทำให้คณะผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ป่วยเบาหวานสามารถลดภาวะแทรกซ้อนในระยะยาวได้ ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลินในเขตพื้นที่รับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านท่าช้าง ตำบลช้างซ้าย อำเภอยะพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยทำการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้ในเรื่องโรคเบาหวาน และพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน

ระเบียบวิธีวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ แบบสอบถามปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลินในเขตพื้นที่รับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านท่าช้าง ตำบลช้างซ้าย อำเภอยะพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ ดัชนีมวลกาย (BMI) จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความรู้ในเรื่องโรคเบาหวานเป็นข้อความเกี่ยวกับความรู้เรื่องโรคเบาหวาน จำนวน 15 ข้อ ซึ่งปรับปรุงมาจากงานวิจัยของ การศึกษาเรื่องการรับรู้และพฤติกรรมการดูแลสุขภาพของผู้ป่วยเบาหวาน

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด จำนวน 15 ข้อ ซึ่งปรับปรุงมาจากงานวิจัยของ ศึกษาเรื่องการดูแลสุขภาพของผู้ป่วยเบาหวาน

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยผู้ทรงคุณวุฒิ มีขั้นตอนดังนี้

1. การตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา (Content Validity) โดยการตรวจสอบในด้านความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความตรงในด้านโครงสร้าง (Content Validity) รูปแบบของแบบสอบถาม (Format) ความเหมาะสมด้านภาษา (Wording) ความสมบูรณ์ของคำชี้แจง [6] และความเหมาะสมของการใช้เวลาในการตอบแบบสอบถาม โดยใช้การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามหาดัชนีความเที่ยงตรงด้วยการหาค่า IOC (Index of item objective congruence) โดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จำนวน 3 ท่านนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบกับวัตถุประสงค์โดยข้อคำถาม ดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่า ข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ หาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับจุดประสงค์หรือเนื้อหา (Index of Item-Objective Congruence หรือ IOC) ซึ่งได้ค่า IOC เท่ากับ 0.67

2. การตรวจความเที่ยงตรง (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มผู้ป่วยโรคเบาหวาน จำนวน 30 คน ซึ่งใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลินในหมู่บ้าน นอกเหนือเขตรับผิดชอบในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านท่าช้าง ตำบลช้างซ้าย อำเภอยะพราง จังหวัดนครศรีธรรมราช แล้วนำข้อมูลจากการทดสอบมาวิเคราะห์ ความเชื่อมั่นตามวิธีการของ (Cronbach, 1970) ค่าความเชื่อมั่นที่ได้จากการทดสอบเท่ากับ 0.7 นำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงแบบสอบถามขั้นสุดท้ายเพื่อตรวจสอบจนอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ก่อนนำไปรวบรวมข้อมูลจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. คณะผู้วิจัยได้รายงานตัวกับผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลท่าช้าง ตำบลช้างซ้าย อำเภอยะพราง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้นำและอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ในการวิจัย และเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล รวมทั้งทำหนังสือขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล

2. คณะผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลแบบสอบถามจากผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน ในวันที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านท่าช้าง ตำบลช้างซ้าย อำเภอยะพราง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีคลินิกผู้ป่วยเรื้อรัง จนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 137 คน โดยอธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัยและวิธีการตอบแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างทราบก่อนที่จะตอบแบบสอบถาม หลังจากนั้นคณะผู้วิจัยจะตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของแบบสอบถามก่อนทำการเก็บรวบรวมแบบสอบถามทุกชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้ในเรื่องโรคเบาหวาน และพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เพื่ออธิบายลักษณะการกระจายของข้อมูลและลักษณะพื้นฐานของกลุ่มประชาชน

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน ในเขตพื้นที่รับบริการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านท่าช้าง ตำบลช้างซ้าย อำเภอยะพราง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้สถิติวิเคราะห์ความสัมพันธ์ไคสแควร์ (χ^2)

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานและพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลินในเขตพื้นที่รับบริการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านท่าช้าง ตำบลช้างซ้าย อำเภอยะพราง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้สถิติวิเคราะห์ความสัมพันธ์ไคสแควร์ (χ^2)

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ป่วยโรคเบาหวานที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าเป็นโรคเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน และมารักษาในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านท่าช้าง ตำบลช้างซ้าย อำเภอยะพราง จังหวัดนครศรีธรรมราชจำนวน 212 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ป่วยโรคเบาหวานที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าเป็นโรคเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลินและมารักษาในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านท่าช้าง อำเภอยะพราง จังหวัดนครศรีธรรมราชจำนวน 137 คน ซึ่งได้จากการคำนวณ ดังนี้

การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample size)

ในการวิจัยครั้งนี้ได้คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ เครซี่-มอร์แกน (Krejcie & Morgan)

$$n = \frac{X^2 N p(1-p)}{e^2(N-1) + X^2 p(1-p)}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ระดับความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ (0.05)

X² = ค่าไคสแควร์ที่ df เท่ากับ 1 และความเชื่อมั่น 95% (X² = 3.841)

P = สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร (ถ้าไม่ทราบให้กำหนด P = 0.5)

$$\text{แทนค่าในสูตร} \quad n = \frac{(3.841)(212)(0.5)(1-0.5)}{(0.05)^2(212-1) + (3.841)^2(0.5)(1-0.5)}$$

$$n = \frac{203.573}{(0.5275) + (0.96025)}$$

$$n = 136.8328$$

$$n = 137$$

การสุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ตามจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ ผู้วิจัยเลือกเก็บแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ไม่พึ่งอินซูลิน ที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านท่าช้าง ตำบลช้างซ้าย อำเภอยะพราง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านท่าช้าง ในวันที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านท่าช้าง นัดผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลินจนครบตามจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ข้างต้น

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน ในเขตพื้นที่รับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านท่าช้างซ้าย อำเภอยะพราง จังหวัดนครศรีธรรมราช ในครั้งนี้ได้รับความร่วมมือ และความสนใจเป็นอย่างดี จากการวิเคราะห์และสรุปผลวิจัย เรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน ในเขตพื้นที่รับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านท่าช้างซ้าย อำเภอยะพราง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน ในเขตพื้นที่รับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านท่าช้างซ้าย อำเภอยะพราง จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ค่าดัชนีมวลกาย

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคล (n=137)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	35.00	25.50
หญิง	102.00	74.50

รวม	137.00	100.00
2. อายุ		
40-49 ปี	1.00	7.00
50-59 ปี	36.00	26.30
60 ปี	100.00	73.00
รวม	137.00	100.00
3. อาชีพ		
เกษตรกร	33.00	24.10
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	61.00	44.50
รับจ้างทั่วไป	43.00	31.40
รวม	137.00	100.00

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคล (ต่อ) (n=137)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. การศึกษา		
ไม่ได้เรียน	18.00	13.10
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	89.00	65.00
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	30.00	21.90
รวม	137.00	100.00
5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
5000-9000	4.00	2.90
9001-15000	70.00	51.10
15001-20000	63.00	46.00
รวม	137.00	100.00
6. ดัชนีมวลกาย		
ดัชนีมวลกายต่ำกว่าเกณฑ์	8.00	5.80
ดัชนีมวลกายตามเกณฑ์	9.00	6.60
ดัชนีมวลกายเกินเกณฑ์	120.00	87.60
รวม	137.00	100.00

จากตารางที่ 1 ผลการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 137 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 74.5 รองลงมาคือเพศชาย จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 25.5 และอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 73 อาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว 61 คน คิดเป็นร้อยละ 44.5 ระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มี

การศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 65 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มี รายได้ 9,000-15,000 บาท จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 51.1 ดัชนีมวลกาย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีดัชนีมวลกายเกินเกณฑ์ จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 87.6

ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้ที่เกี่ยวกับการเกิดโรคเบาหวานของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน ในเขตพื้นที่รับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านท่าช้างซ้าย อำเภอบางบาล จังหวัดนครปฐม
ตารางที่ 2 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความรู้ที่เกี่ยวกับการเกิดโรคเบาหวานของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน (n=137)

ความรู้เกี่ยวกับการเกิดโรคเบาหวาน	ประจำ	ไม่เลย	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับความรู้
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
1. การรับประทานอาหารหวานที่มีน้ำตาลมากทำให้เกิดโรคเบาหวาน	137 (100)	0 (0)	1.00	0.00	มาก
2. อาการของโรคเบาหวาน ได้แก่ อ่อนเพลีย หิวบ่อย และ น้ำหนักลดลง	135 (98.5)	2 (1.5)	0.99	0.10	มาก
3. โรคเบาหวานสามารถรักษาให้หายขาดได้	132 (96.4)	5 (3.6)	0.16	0.16	มาก
4. อาการใจสั่น มือสั่น เหงื่อออกเป็น การแสดงเมื่อมีระดับน้ำตาลในเลือดสูง	132 (96.4)	5 (3.6)	0.96	0.16	มาก
5. ผู้ป่วยเบาหวานเจาะน้ำตาลหลังในเลือดหลังอาหาร 2 ชั่วโมง ได้สูงกว่า 180 มิลลิกรัมต่อเดซิลิตร แสดงว่าน้ำตาลในเลือดสูงเกินไป	133 (97.1)	4 (2.9)	0.97	0.14	มาก

6. หากควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ จะทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนเรื้อรังต่างๆ ได้แก่ ไตวายเรื้อรังกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือด อัมพาต ชาปลายเท้า และเบาหวานขึ้นตา	128 (93.4)	9 (6.6)	0.93	0.21	มาก
7. ผู้ป่วยเบาหวานเลือกกินอาหารได้หลากหลายมากขึ้น และกินในปริมาณที่ไม่จำกัด	121 (88.3)	16 (11.7)	0.88	0.21	มาก

ตารางที่ 2 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความรู้เกี่ยวกับการเกิดโรคเบาหวานของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน (ต่อ) (n=137)

ความรู้เกี่ยวกับการเกิดโรคเบาหวาน	ประจำ จำนวน (ร้อยละ)	ไม่เลย จำนวน (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความรู้
8. ผู้ป่วยเบาหวานควรลดอาหารหรือกินข้าวเพียง 2-3 คำต่อมื้อ จะช่วยให้ควบคุมเบาหวานได้ดีขึ้น	123 (89.8)	14 (10.2)	0.9	0.9	มาก
9. ผู้ป่วยเบาหวานควรกินผักทุกวัน อย่างน้อยมื้อละ 1 ทัพพี โดยเน้นผักใบเขียวให้มาก เช่น ผักบุ้ง กะหล่ำปลี ส่วนผักหัว เช่น ฟักทอง แครอท จำกัดมื้อละ 1 ทัพพี	124 (90.5)	13 (9.5)	0.91	0.91	มาก
10. อาหารที่พัฒนาระดับน้ำตาลในเลือดมากที่สุด คือ อาหารที่มีคาร์โบไฮเดรต	121 (88.3)	16 (11.7)	0.88	0.88	มาก
11. ผู้ป่วยเบาหวานสามารถกินผลไม้รสไม่หวานจัด เช่น ส้ม ฝรั่ง ชมพู่ และแก้วมังกร เป็นต้น ปริมาณเท่าใดก็ได้ โดยไม่ต้องจำกัดปริมาณ	122 (89.1)	15 (10.9)	0.8	0.27	มาก
12. ผู้ป่วยเบาหวานควรดูแลเท้าเป็นพิเศษ โดยการใส่รองเท้าพื้นนิ่ม พอดีเท้า เพื่อช่วยให้การไหลเวียนของเลือดบริเวณเท้าดี	126 (89.1)	15 (10.9)	0.92	0.23	มาก

13. ผู้ป่วยเบาหวานเจาะเลือด หลังอดอาหาร 8 ชั่วโมง ได้ มากกว่า หรือเท่ากับ 100 มิลลิกรัม/เดซิลิตร แสดงว่า ระดับน้ำตาลในเลือด	126 (92.0)	11 (8.0)	0.92	0.23	มาก
---	---------------	----------	------	------	-----

ตารางที่ 2 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความรู้เกี่ยวกับการเกิดโรคเบาหวานของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน (ต่อ) (n=137)

ความรู้เกี่ยวกับการเกิด โรคเบาหวาน	ประจำ จำนวน (ร้อยละ)	ไม่เลย จำนวน (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความรู้
15. ถ้ามีอาการเท้าเย็นในเวลา กลางคืนอาจใช้กระป๋องไฟฟ้าหรือ น้ำร้อนวางบนเท้าได้	132 (96.4)	5 (3.6)	0.96	0.16	มาก
ความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานในภาพรวม			0.78	2.66	มาก

จากตารางที่ 2 ผลการศึกษาระดับความรู้เกี่ยวกับการเกิดโรคเบาหวานของผู้ป่วย โรคเบาหวานในภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับดีทั้งหมด

ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน ในเขตพื้นที่รับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านท่าช้างซ้าย อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตารางที่ 3 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน (n=137)

พฤติกรรมควบคุมระดับ น้ำตาลในเลือด	ประจำ จำนวน (ร้อยละ)	บางครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับพฤติกรรม
1. ท่านอ่านฉลากยาก่อน รับประทานเพื่อให้แน่ใจว่าเป็นยา ของท่าน	126 (92.0)	11 (8.0)	0.92	0.23	ปานกลาง
2. ท่านเคยลิ้มรับประทานยาที่ได้ จากโรงพยาบาล	129 (94.2)	8 (5.8)	0.94	0.2	ปานกลาง
3. ท่านรับประทานยาของผู้อื่น เมื่อทราบว่าตนเป็นยาชนิดเดียวกัน	126 (92.0)	11 (8.0)	0.92	0.23	ปานกลาง
4. ท่านรับประทานยาเบาหวาน ก่อนอาหาร 30 นาที	129 (94.2)	8 (5.8)	0.94	0.2	ปานกลาง

5. ท่านชอบรับประทานอาหาร จำพวกเนื้อสัตว์ติดมัน เช่น หนัง ไก่ หมูติดมัน	130 (94.9)	7 (5.1)	0.95	0.19	ปานกลาง
--	------------	---------	------	------	---------

ตารางที่ 3 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน (ต่อ) (n=137)

พฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาล ในเลือด	ประจำ	บางครั้ง	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ พฤติกรรม
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
6. ท่านรับประทานยาเบาหวานหลัง อาหารโดยทันที	126 (94.2)	11 (8.0)	0.92	0.23	ปานกลาง
7. ท่านรับประทานปลา หรือเนื้อสัตว์ ไม่ติดมัน	117 (85.4)	19 (13.9)	0.93	0.73	ปานกลาง
8. ท่านรับประทานอาหารหวานจัดทุก มื้อ	124 (90.5)	13 (9.5)	0.91	0.25	ปานกลาง
9. ท่านรับประทานผักและผลไม้ เช่น กล้วย แก้วมังกร เป็นต้น	122 (89.1)	89.1 (15.0)	10.9	0.89	ปานกลาง
10. ท่านเตรียมความพร้อมของ ร่างกาย ก่อนออกกำลังกาย และหลัง การออกกำลังกาย	126 (92.0)	11 (8.0)	0.92	0.23	ปานกลาง
11. ท่านรับประทานอาหารมากกว่า 3 มื้อ	128 (93.4)	9 (6.6)	0.93	0.21	ปานกลาง
12. ท่านออกกำลังกายหลังจาก รับประทานอาหารทันที	131 (95.6)	9 (4.4)	0.96	0.18	ปานกลาง
13. ท่านออกกำลังกายค่อยเป็นค่อย ไปหักโหม	132 (96.4)	5 (3.6)	0.96	0.16	ปานกลาง
14. ท่านออกกำลังกายอย่างน้อย อาทิตย์ละครั้ง ครั้งละ 30 นาที	133 (97.1)	4 (2.9)	0.97	0.14	ปานกลาง
15. ท่านดื่มเครื่องดื่มชูกำลังก่อนหรือ หลังออกกำลังกาย	124 (90.5)	13 (9.5)	0.91	0.25	ปานกลาง
พฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในภาพรวม			1.95	0.57	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 ผลการศึกษาระดับพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน ในเขตพื้นที่รับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านท่าช้างซ้าย อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน ในเขตพื้นที่รับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านท่าช้างซ้าย อำเภอยะพราง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด (n=137)

ปัจจัยส่วนบุคคล	พฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด		X ²	df	p-value*
	ผิด	ถูก			
1. เพศ			0.58	1.00	0.46
ชาย	20.00	15.00			
หญิง	90.00	12.00			
รวม	110.00	27.00			
2. อายุ			4.96	6.00	0.44
40-49 ปี	8.00	10.00			
50-59 ปี	10.00	30.00			
60 ปีขึ้นไป	9.00	70.00			
รวม	27.00	110.00			
3. อาชีพ			5.26	4.00	0.27
เกษตรกร	9.00	80.00			
ค้าขาย	10.00	15.00			
รับจ้างทั่วไป	10.00	13.00			
รวม	29.00	108.00			
4. ระดับการศึกษา			1.92	3.00	0.82
ไม่ได้เรียน	17.00	40.00			
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	10.00	50.00			
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	10.00	10.00			
รวม	37.00	100.00			
5. รายได้			10.48	5.00	0.06
5000-9000 บาท	10.00	40.00			
9001-15000 บาท	17.00	50.00			
15001-20000 บาท	10.00	10.00			
รวม	37.00	100.00			

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด (ต่อ) (n=137)

ปัจจัยส่วนบุคคล	พฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด		X ²	df	p-value*
	ผิด	ถูก			
6. ดัชนีมวลกาย			1.94	2.00	0.4
18.00-29.00	12.00	35.00			
29.00-30.00	12.00	30.00			
30.01 ขึ้นไป	8.00	40.00			
รวม	32.00	105.00			

จากตารางที่ 4 สรุปได้ว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ ดัชนีมวลกาย ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน ในเขตพื้นที่รับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านท่าช้าง ตำบลท่าช้าง อำเภอพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช ($P>0.05$)

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการเกิดโรคเบาหวานกับพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน ในเขตพื้นที่รับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านท่าช้าง ตำบลท่าช้าง อำเภอพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตารางที่ 5 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการเกิดโรคเบาหวาน กับพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาล

ความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวาน	พฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด		X ²	p-value*
	ระดับปานกลาง	ระดับสูง		
ระดับปานกลาง	2.00	6.00	14.614	0.017*
	50.00%	4.50%		
ระดับสูง	2.00	127.00		
	50.00%	95.50%		

จากตารางที่ 5 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการเกิดโรคเบาหวาน กับพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P<0.05$)

1. ปัจจัยส่วนบุคคล

1.1 เพศ จากการศึกษา พบว่า เพศไม่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการควบคุมตาลในเลือด ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และไม่สอดคล้องกับของจิราพรรณ ผิวนวล และประทุม เนตรินทร์ (2561) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบางแก้วใน ตำบลบางแก้ว อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P<0.05$) อาจเป็นเพราะว่าไม่ว่าจะเป็นเพศใด ถ้าหากไม่ตระหนักถึงโทษจากการไม่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดส่งผลให้มีภาวะแทรกซ้อนตามมาก็จะส่งผลต่อพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดที่ไม่แตกต่างกัน

2.2 อายุ จากการศึกษา พบว่า อายุไม่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ ชัชรินทร์ ภูเมาะ (2558) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวาน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเตราะหัก จังหวัดปัตตานี พบว่า ปัจจัยด้านอายุ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) อาจเป็นเพราะว่า ไม่ว่าจะมียาอะไร ถ้าหากไม่ตระหนักถึงโทษจากการไม่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด ซึ่งจะส่งผลให้มีภาวะแทรกซ้อนตามมา ก็จะส่งผลต่อพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดที่ไม่แตกต่าง

2.3 อาชีพ จากการศึกษา พบว่า อาชีพไม่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเตราะหัก ตำบลบ้านน้ำบ่อ อำเภอละอุ่น จังหวัดปัตตานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) อาจเป็นเพราะว่า ไม่ว่าจะมียาได้น้อยแค่ไหน ถ้าหากไม่ตระหนักถึงโทษจากการไม่ควบคุมระดับน้ำตาลจะส่งผลให้มีภาวะแทรกซ้อนตามมา ก็จะส่งผลต่อพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดที่ไม่แตกต่างกัน

2.4 ระดับการศึกษา จากการศึกษา พบว่า ระดับการศึกษาไม่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ ชัชรินทร์ ภูเมาะ (2558) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวาน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเตราะหัก จังหวัดปัตตานี พบว่า ปัจจัยด้านระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวาน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเตราะหัก ตำบลบ้านน้ำบ่อ อำเภอละอุ่น จังหวัดปัตตานี อย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) อาจเป็นเพราะว่า ไม่ว่าจะจบการศึกษาระดับใด ก็ได้หมายความว่ามีความรู้ ความตระหนักเกี่ยวกับการควบคุมระดับน้ำตาล ซึ่งจะส่งผลต่อพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ เพราะบางคนจบการศึกษาระดับสูง แต่ไม่ได้จบสายสุขภาพ จึงทำให้ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการควบคุมระดับน้ำตาล จึงส่งผลให้มีพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลที่ไม่แตกต่างกัน

2.5 รายได้ จากการศึกษา พบว่า รายได้ไม่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และไม่สอดคล้องกับการศึกษา ของจิรพรรณ ผิวนวล และประทุม เนตรินทร์ (2561) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการดูแลตนเอง ของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลบางแก้วใน ตำบลบางแก้ว อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง พบว่าปัจจัยด้านรายได้ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยในโรงพยาบาลส่งเสริม สุขภาพตำบลบ้านเตราะหัก ตำบลบ้านน้ำบ่อ อำเภอละอุ่น จังหวัดปัตตานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) อาจเป็นเพราะว่า ไม่ว่าจะมียาได้น้อยแค่ไหน ถ้าหากไม่ตระหนักถึงโทษจากการไม่ควบคุมระดับน้ำตาลจะส่งผลให้มีภาวะแทรกซ้อนตามมา ก็จะส่งผลต่อพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดที่ไม่แตกต่างกัน

2.6 ดัชนีมวลกาย จากการศึกษา พบว่า ดัชนีมวลกายไม่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ จิรพรรณ ผิวนวล และประทุม เนตรินทร์ (2561) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ โรงพยาบาลส่งเสริม สุขภาพ ตำบลบางแก้วใน ตำบลบางแก้ว อำเภอละอุ่น จังหวัดปัตตานี พบว่า ปัจจัยด้านดัชนีมวลกายมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวาน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านน้ำบ่อ อำเภอละอุ่น จังหวัดปัตตานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) อาจเป็นเพราะว่า ไม่ว่าจะมียาได้น้อยแค่ไหน ถ้าหากไม่ตระหนักถึงโทษจากการไม่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด ซึ่งจะส่งผลให้มีภาวะแทรกซ้อนตามมา ก็จะส่งผลต่อพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดที่ไม่แตกต่างกัน

2. ความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวาน

จากการศึกษา พบว่า ความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาล ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และสอดคล้องกับการศึกษาของ นิภาภรณ์ ศรีวงศ์ (2562) พบว่า ความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) อาจเป็นเพราะว่า คนที่มีความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานจะรู้ถึงโทษของการไม่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด คือการมีภาวะแทรกซ้อนตามมาทำให้เกิดความตระหนักและส่งผลให้เกิดพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ดี

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานกับพฤติกรรมการควบคุมน้ำตาลในเลือดของเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน ในเขตพื้นที่รับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านท่าช้าง ตำบลช้างซ้าย อำเภอยะพราง จังหวัดนครศรีธรรมราช

1. ปัจจัยส่วนบุคคล

จากการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน จำนวน 137 คน พบว่า เพศ อายุ ดัชนีมวลกาย ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน ในเขตพื้นที่รับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านท่าช้าง ตำบลช้างซ้าย อำเภอยะพราง จังหวัดนครศรีธรรมราช ($P>0.05$)

2. ความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวาน

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการเกิดโรคเบาหวานกับพฤติกรรมการควบคุมน้ำตาลในเลือดของเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน ในเขตพื้นที่รับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านท่าช้าง ตำบลช้างซ้าย อำเภอยะพราง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยโรคเบาหวานไม่พึ่งอินซูลิน ในเขตพื้นที่รับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านท่าช้าง ตำบลช้างซ้าย อำเภอยะพราง จังหวัดนครศรีธรรมราช อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P<0.05$)

เอกสารอ้างอิง

- ฉวีวรรณ ทองสาร. (2550). การพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาลเพื่อการจัดการตนเองในการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2 ที่ไม่สามารถควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด. สารนิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.
- สำนักงานพัฒนาโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ. (2559). โรคเบาหวาน.
- สนรยา สีละมอด. (2557) กิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมจิตร ชัยยะสมุทร. (2559). ทักษะคิดและพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน. จังหวัดปทุมธานี.
- สมาคมโรคเบาหวานแห่งประเทศไทย. (2562). การควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด. โรงพยาบาลเปาโลพระประแดง
- คำรณ มุทะสิน. (2559). พฤติกรรมการดูแลสุขภาพของตนเองและผู้ป่วยเบาหวาน. จังหวัดฉะเชิงเทรา.